

Puolivuosisikatsaus tammikuu-kesäkuu 2016

Liikevaihto ennätystasolla

Engineering with
a difference

ETTEPLAN OYJ PUOLIVUOSIKATSAUS
10.8.2016 KLO 14:00

ETTEPLAN 1-6/2016: LIIKEVAIHTO ENNÄTYSTASOLLA

Katsauskausi huhti-kesäkuu 2016

- Konsernin liikevaihto kasvoi 46,6 prosenttia ja oli 50,2 (4-6/2015: 34,2) miljoonaa euroa. Organisaation kasvu oli 10,1 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* oli 2,9 (2,5) miljoonaa euroa eli 5,8 (7,3) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 1,0 (0,2) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 2,4 (2,3) miljoonaa euroa eli 4,7 (6,7) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 1,8 (1,7) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta laski ja oli 1,1 (3,7) miljoonaa euroa.
- Osakeantioikaistu osakekohtainen tulos oli 0,08 (0,08) euroa.
- Henkilöstön määrä kasvoi ja oli katsauskauden lopussa 2 487 (1 900).
- Etteplan osti Espotelin ja Soikea Solutionsin 4.4.2016, minkä myötä se laajensi liiketoimintaansa sulautetuissa järjestelmissä sekä esineiden internetiin (Internet of Things, IoT). Sulautetut järjestelmät ja IoT on Etteplanin kolmas palvelualue Suunnittelun ja Teknisen dokumentoinnin palvelualueiden lisäksi. Ostetut yritykset ovat mukana raportoinnissa 1.4.2016 alkaen ja kolmannen palvelualueen raportointi aloitetaan tässä osavuositarkastuksessa.
- Etteplan toteutti merkintäetu oikeusannin toukokuussa 2016. Yhtiö keräsi osakeannilla noin 14,4 miljoonan euron bruttovarat. Osakeannin seurauksena Etteplanin osakkeiden kokonaismäärä nousi 24 771 492 osakkeeseen.
- Etteplan päivittää arviotaan markkinanäkymistä ja pitää taloudellisen ohjeistuksensa ennallaan.

Katsauskausi tammi-kesäkuu 2016

- Konsernin liikevaihto kasvoi 28,9 prosenttia ja oli 88,8 (1-6/2015: 68,9) miljoonaa euroa. Organisaation kasvu oli 5,2 prosenttia.
- Operatiivinen liikevoitto* oli 5,1 (4,8) miljoonaa euroa eli 5,7 (6,9) prosenttia liikevaihdosta. Operatiiviseen liikevoittoon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 1,2 (0,3) miljoonaa euroa poikkeuksellisia eriä.
- Liikevoitto (EBIT) oli 4,2 (4,4) miljoonaa euroa eli 4,8 (6,3) prosenttia liikevaihdosta.
- Katsauskauden voitto oli 3,2 (3,1) miljoonaa euroa.
- Liiketoiminnan rahavirta oli -0,5 (3,8) miljoonaa euroa. Rahavirran lasku aiheutui yhtiön voimakkaasta kasvusta.
- Osakeantioikaistu osakekohtainen tulos oli 0,15 (0,14) euroa.

*Operatiivinen liikevoitto kuvaa yhtiön operatiivista suoritustasoa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä eriä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

Markkinanäkymät

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Euroopan verrattain hyvät kasvuodotukset vuodelle 2016 heikkenivät Iso-Britannian Brexit-

äänestystuloksen myötä. Suomen markkinoilla markkinatilanteen odotetaan jatkuvan edelleen muuta Eurooppaa heikompana. Aasian palvelumarkkinoiden avautumisen arvioidaan jatkuvan. Ennakoimme Pohjois-Amerikan hyvän markkinatilanteen jatkuvan.

Aiempi arvio markkinanäkymistä

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Vuonna 2016 Euroopan kasvusta on näköpiirissä paranemisen merkkejä. Suomen markkinoilla epävarmuus on lisääntynyt ja markkinatilanteen odotetaan jatkuvan muuta Eurooppaa heikompana. Aasian markkinoiden kasvun hidastumisesta ja epävarmuuden lisääntymisestä huolimatta palvelumarkkinoiden avautumisen arvioidaan jatkuvan. Ennakoimme Pohjois-Amerikan hyvän markkinatilanteen jatkuvan. Vuoden alussa suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin palveluiden kysyntä käynnistyi hitaasti.

Taloudellinen ohjeistus 15.3.2016

Odotamme koko vuoden 2016 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan merkittävästi vuoteen 2015 verrattuna.

Avainlukuja

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liikevaihto	50 211	34 240	88 814	68 890	141 143
Operatiivinen liikevoitto	2 911 (5,8 %)	2 509 (7,3 %)	5 090 (5,7 %)	4 763 (6,9 %)	9 540 (6,8 %)
Liikevoitto (EBIT)	2 352 (4,7 %)	2 305 (6,7 %)	4 248 (4,8 %)	4 356 (6,3 %)	8 594 (6,1 %)
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,08	0,08 *	0,15	0,14 *	0,28 *
Omavaraisuusaste, %	38,1	38,4	38,1	38,4	37,8
Liiketoiminnan rahavirta	1 148	3 695	-533	3 832	9 932
ROCE, %	13,9	19,8	12,8	18,3	17,4
Henkilöstö kauden lopussa	2 487	1 900	2 487	1 900	2 074

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

Toimitusjohtaja Juha Näkki:

”Toinen vuosineljännes muutti Etteplania yhtiönä. Nousimme uuteen kokoluokkaan ja palveluntarjontamme vahvistui merkittävästi sulautetuissa järjestelmissä ja digitalisaatioissa toteutetuilla yritysostoilla. Pystymme jatkossa tarjoamaan teollisille asiakkaille kaikki tarvittavat suunnittelu- ja digitalisaatiopalvelut tuote- ja palveluliiketoiminnan tarpeisiin. Tämä vahvistaa asemaamme markkinoilla edelleen ja tukee kannattavaa kasvua. Perustimme yritysostojen toteututtua kolmannen palvelualueen Sulautetut järjestelmät ja IoT ja aloitamme tässä raportissa sen avainlukujen julkaisemisen.

Kysyntätilanteessa ei tapahtunut katsauskaudella merkittäviä muutoksia. Liikevaihtomme kasvoi toisella vuosineljänneksellä ennätyskelliset 47 prosenttia ylittäen konsernin historiassa ensimmäisen kerran 50 miljoonan euron rajan yhdellä vuosineljänneksellä. Yritysostot toivat kasvusta suuren osan, mutta saavutimme myös orgaanisesti vahvan yli 10 prosentin kasvun. Tämä osoittaa palveluvalikoimamme toimivuuden myös vallitsevassa haastavassa markkinatilanteessa. Liikevoittonamme jäi vertailukauden tasolle, mikä johtui lähinnä yritysostoihin liittyvistä huomattavista poikkeuksellisista eristä. Poikkeukselliset erät huomioiden kannattavuutemme kehittyi kuitenkin oikeaan suuntaan. Strategian toteutus eteni ja korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta ylitti 50 prosentin tavoitteemme toisella vuosineljänneksellä.

Liiketoiminnan kehitys palvelualueittain vaihteli. Suunnittelupalvelujen alueella kasvu jatkui ja kannattavuus parani edellisestä vuosineljänneksestä. Suunnittelupalveluissa kysyntä osoitti pieniä piristymisen merkkejä erityisesti laitossuunnittelussa. Uusia hankkeita käynnistyi kuitenkin edelleen hitaasti. Kiinan liiketoiminta kehittyi positiivisesti suunnittelupalvelumarkkinoiden avautuessa. Kiinan markkinoille myydyt työtunnit kasvoivat lähes 30 prosenttia toisella vuosineljänneksellä.

Teknisessä dokumentoinnissa liiketoiminnan vahva kasvu jatkui ja voitimme useita pieniä ulkoistuksia. Kannattavuutta rasitti edelleen Saksan liiketoiminta ja ohjelmistoliiketoiminnan pieni osuus sekä joidenkin yksiköiden heikko markkinatilanne. Kysyntä Etteplanin palveluratkaisuille, erityisesti ulkoistusratkaisuille, on kuitenkin hyvällä tasolla ja yrityskaupoilla hankittu digitalisaatio-osaaminen luo kokonaan uusia kasvumahdollisuuksia myös dokumentoinnin alueella.

Sulautetut järjestelmät ja IoT -liiketoimintamme kehittyi erinomaisesti. Liikevaihto kasvoi ja kannattavuus oli erittäin hyvällä tasolla. Palvelualueen kysyntä oli hyvällä tasolla. Erityisesti teollisen internetin sovellusten ja muiden digitalisaatiopalveluiden kysyntä oli vahvaa. Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n integrointi osaksi Etteplan konsernia on lähtenyt liikkeelle suunnitelmien mukaan. Asiakkaamme ovat erittäin kiinnostuneita uusista palveluistamme, mikä tarjoaa hyviä kasvumahdollisuuksia jatkossa.

Toteutimme katsauskaudella onnistuneen merkintäoikeusannin yritysostojen rahoittamiseksi ja haluan tässä yhteydessä kiittää omistajiamme osoittamastanne luottamuksesta yhtiötä kohtaan. Etteplan on kannattavan kasvun tiellä ja jatkamme eteenpäin kolmen erinomaisen palvelualueen voimin.”

Laatimisperiaatteet

Osavuositarkastus on laadittu IAS 34 Osavuositarkastukset -standardin mukaan. Osavuositarkastuksen laadinnassa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta vuonna 2016 voimaan tulleita, konsernia koskevia standardimuutoksia ja tulkintoja.

Näillä muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta osavuositarkastukseen.

Tämä osavuositarkastus sisältää tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulos voi poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen osavuositarkastushetkellä.

Markkinakatsaus

Ensimmäistä vuosipuoliskoa 2016 sävytti epävarma markkinatilanne ja vaikeasti ennakoitavat muutokset Etteplanin eri päämarkkinoilla. Kysyntä käynnistyi hitaasti jo kolmantena peräkkäisenä vuotena pirstyksen hieman toisen vuosineljänneksen aikana. Teollisuustuotannon kehitys oli globaalisti laskusuunnassa, mutta panostukset huolto- ja digitalisaatioon pitivät yllä keskimäärin tyydyttävää palveluidemme kysyntää. Asiakastoimialakohtaiset vaihtelut olivat koko alkuvuoden huomattavia. Kone- ja metallituoteteollisuuden yritykset Suomessa saivat uusia tilauksia alkuvuonna 2016 euromääräisesti selvästi vähemmän kuin vastaavalla ajanjaksolla vuonna 2015. Kone- ja metallituoteteollisuuden tilauskannat sulivat tammi-kesäkuussa 2016 edelliseen vuoteen vastaavaan kauteen verrattuna.

Markkinakehityksessä oli Etteplanin päämarkkinoilla merkittäviä eroja. Suomessa suunnittelupalveluiden kysyntä oli Ruotsia ja Keski-Eurooppaa heikommalla tasolla, mutta samanaikaisesti ulkoistuskehitys jatkui ja kompensoi muutoin verrattain heikkoa kysyntää. Joitakin investointihankkeita käynnistyi toisella vuosineljänneksellä hitaan ensimmäisen vuosineljänneksen 2016 jälkeen. Tämä paransi laitosuunnittelun kysyntää toisella vuosineljänneksellä.

Ruotsin markkinakehitys oli vahvaa. Ruotsin kone- ja metallituoteteollisuuden yritysten vienti Eurooppaan oli kasvussa ensimmäisen vuosipuoliskon ajan ja hiukan paranevat kasvuodotukset vuodelle 2017 siivittivät suunnittelutoimialan hyvää kehitystä. Koko suunnittelutoimialaa rasittava kilpailu työntekijöistä jatkui kireänä. Toimialajärjestöjen katsauksissa ei nähdä kasvavaan resurssipulaan ratkaisua (Investeringssignalen Juli 2016, ALMEGA).

Keski-Euroopan kysyntä oli verrattain hyvällä tasolla ensimmäisen vuosipuoliskon 2016 aikana. Saksassa palveluiden kysyntä jatkui tasaisena, Alankomaiden kysyntä noudatti vertailukaudella 2015 Suomen kehitystä, mutta parani selvästi Suomen kysyntätilanteeseen verrattuna vuoden 2016 alkupuoliskon aikana. Puolassa suunnittelupalveluiden kysyntä oli hyvällä tasolla.

Venäjän hankkeissa kysyntä oli alhaisella tasolla koko alkuvuoden 2016 ajan.

Kiinan alkuvuoden 2016 markkinakehityksen epävarmuudesta huolimatta markkinoilla toimivat yhtiöt lisäsivät ulkopuolisten palveluiden hankintaa. Kiinan valtion päätökset uusista panostuksista infrastruktuurin kehittämiseksi vaikuttivat suotuisasti markkinailmapiiriin toisella vuosineljänneksellä 2016. Palvelumarkkinoiden avautumisen jatkuminen tarjosi hyvät kasvumahdollisuudet koko alkuvuoden 2016 ajan.

Palveluiden ulkoistustrendin jatkuminen vaikutti positiivisesti kysyntään koko ensimmäisen vuosipuoliskon 2016 ajan. Myös palveluiden hankinnan keskittymiskehitys jatkui, mikä tarjosi globaalisti toimiville suunnittelualan yrityksille kasvumahdollisuuksia.

Palveluidemme kysynnässä asiakastoimialoittain ei tapahtunut merkittäviä muutoksia alkuvuoden aikana. Keskeisten asiakkaiden uudet tilaukset ja tilauskannat eivät parantuneet merkittävästi vuoden 2016 alkupuoliskolla. Kaivosteollisuuden laitevalmistajien suunnittelupalveluiden ja teknisen dokumentoinnin kysyntä oli keskimäärin heikolla tasolla alkuvuoden ajan raaka-aineiden matalan hintatason vuoksi. Nosto- ja siirtolaitevalmistajien suunnittelupalveluiden kysyntä säilyi keskimäärin hyvällä tasolla koko alkuvuoden ajan. Energian- ja sähkönsiirtopalveluiden suunnittelupalveluiden kysyntä säilyi verrattain hyvällä tasolla. Metsäteollisuuden laitevalmistajien suunnittelupalvelujen kysyntä oli edelleen hyvällä tasolla. Ruotsissa ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden suunnittelupalveluiden kysyntä oli hyvällä tasolla. Suomessa ilmailu- ja puolustusvälineiteollisuuden suunnittelupalveluiden kysyntä parani vuoden 2015 ensimmäiseen vuosipuoliskoon verrattuna. Ajoneuvo- ja kuljetusvälineiteollisuuden erikoisosaimista vaativissa testaus- ja analyysipalveluissa hyvä kysyntä jatkui. ICT-toimialan kysyntä oli hyvällä tasolla.

Liikevaihto

Etteplanin liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa 28,9 prosenttia ja oli 88,8 (1-6/2015: 68,9) miljoonaa euroa. Valuuttakurssivaihtelulla ei ollut merkittävää vaikutusta liikevaihdon arvoon. Orgaaninen kasvu oli 5,2 prosenttia.

Huhti-kesäkuussa liikevaihto kasvoi 46,6 prosenttia ja oli 50,2 (4-6/2015: 34,2) miljoonaa euroa. Valuuttakurssivaihtelulla ei ollut vaikutusta liikevaihdon arvoon. Orgaaninen kasvu oli 10,1 prosenttia.

Suuri osa liikevaihdon kasvusta tuli yritysostoista. Haastavassa markkinatilanteessa hyvään orgaaniseen kasvuun vaikuttivat vahva markkina-asema, hyvä palveluvalikoima ja ulkoistussopimukset.

Etteplanin liiketoiminta sisältää kausivaihtelun. Kausivaihteluun vaikuttavat loma-ajat sekä asiakasyri-tysten tuotekehitys- ja investointiprojektien ajoittuminen pääosin alkuvuoteen ja syksyyn. Kolmannen vuosineljänneksen liikevaihto on tyyppillisesti muiden vuosineljännesten liikevaihtoa matalampi.

Tulos

Operatiivinen liikevoitto parani tammi-kesäkuussa 6,9 prosenttia ja oli 5,1 (1-6/2015: 4,8) miljoonaa euroa. Poikkeuksellisten erien negatiivinen yhteisvaikutus operatiiviseen liikevoittoon oli 1,2 (0,3) miljoonaa euroa. Operatiivinen liikevoittoprosentti oli 5,7 (6,9) prosenttia.

Operatiivinen liikevoitto oli huhti-kesäkuussa 2,9 (4-6/2015: 2,5) miljoonaa euroa, johon sisältyi negatiiviselta yhteisvaikutukseltaan 1,0 (0,2) miljoonaa euroa poikkeuksellisia erinä. Poikkeukselliset erät muodostuivat pääosin yrityskauppoihin liittyvistä eristä kuten veroista, neuvonantajakuluista ja yhtiön osakepohjaisen kannustinjärjestelmän täsmentyneestä toteutuma-arviosta.

Operatiivinen liikevoitto kuvaa yhtiön operatiivista suoritusastoa: siihen ei sisälly yritysjärjestelyihin liittyviä erinä kuten aineettomien hyödykkeiden poistoja ja lisäkauppahintojen uudelleenarvostuksia.

Tammi-kesäkuussa liikevoitto (EBIT) laski 2,5 prosenttia ja oli 4,2 (1-6/2015: 4,4) miljoonaa euroa. Liiketoiminnan kulut kasvoivat 30,5 prosenttia. Liikevoittoprosentti laski ja oli 4,8 (6,3). Liikevoiton lasku aiheutui poikkeuksellista eristä. Poikkeuksellisten erien negatiivinen vaikutus liikevoittoon oli katsauskaudella merkittävä.

Huhti-kesäkuussa liikevoitto (EBIT) oli 2,4 (4-6/2015: 2,3) miljoonaa euroa eli 4,7 (6,7) prosenttia liikevaihdosta. Poikkeuksellisten erien negatiivinen vaikutus liikevoittoon oli katsauskaudella merkittävä.

Tammi-kesäkuussa rahoituskulujen määrä oli 0,8 (1-6/2015: 0,5) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuun voitto ennen veroja oli 3,9 (1-6/2015: 4,0) miljoonaa euroa. Tuloslaskelman verot olivat 16,6 (22,7) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja. Verojen määrä oli 0,6 (0,9) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuun voitto oli 3,2 (1-6/2015: 3,1) miljoonaa euroa.

Tammi-kesäkuussa osakeantioikaistu osakekohtainen tulos oli 0,15 (1-6/2015: 0,14) euroa. Osakekohtainen oma pääoma oli 1,99 (1,49) euroa. Sitoutuneen pääoman tuotto (ROCE) ennen veroja oli 12,8 (18,3) prosenttia.

Rahoitusasema ja liiketoiminnan rahavirta

Konsernin rahavarat olivat kesäkuun lopussa 5,9 (30.6.2015: 3,7) miljoonaa euroa. Konsernin rahoitusvelat olivat 38,6 (30.6.2015: 21,4) miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten käyttämättömien luottolimiittien määrä oli 6,1 (30.6.2015: 7,4) miljoonaa euroa.

Liiketoiminnan rahavirta oli tammi-kesäkuussa -0,5 (1-6/2015: 3,8) miljoonaa euroa. Rahavirta investointien jälkeen oli -22,5 (1-6/2015: 2,5) miljoonaa euroa. Rahavirran laskuun vaikutti yhtiön voimakas kasvu ensimmäisellä vuosipuoliskolla ja pitkien maksuaikojen asiakkaiden osuuden painottuminen liiketoiminnassa. Lisäksi rahavirtaan vaikutti taannehtivasti maksettu vuoden 2015 veroerä.

Taseen loppusumma 30.6.2016 oli 129,9 (30.6.2015: 79,9) miljoonaa euroa. Liikearvo taseessa oli 57,9 (30.6.2015: 39,3) miljoonaa euroa. Liikearvon kasvuun vaikuttivat katsauskaudella tehdyt yrityskaupat.

Omaravaisuusaste oli kesäkuun lopussa 38,1 (30.6.2015: 38,4) prosenttia.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat tammi-kesäkuussa 28,0 (1-6/2015: 1,7) miljoonaa euroa. Katsauskauden investoinnit koostuivat pääosin yrityskaupoista. Vertailukaudella 2015 investoinnit koostuivat pääosin suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksuista. Katsauskaudella 2016 suunnitteluohjelmistojen lisenssimaksut kasvoivat huomattavasti johtuen kohonneesta lisenssien hintatasosta ja yhtiön kasvusta.

Henkilöstö

Henkilöstön keskimääräinen määrä kasvoi 22,3 prosenttia tammi-kesäkuussa viime vuoteen verrattuna. Konsernin palveluksessa oli keskimäärin 2 295 (1-6/2015: 1 876) henkilöä ja kesäkuun lopussa 2 487 (30.6.2015: 1 900) henkilöä. Kesäkuun lopussa konsernin palveluksessa Suomen ulkopuolella työskenteli 822 (30.6.2015: 700) henkilöä.

Liiketoimintakatsaus

Hidas markkinakehitys vaikutti Etteplanin liiketoimintaan ensimmäisellä vuosineljänneksellä 2016. Liiketoiminta vauhdittui toisella vuosineljänneksellä edelliseen neljännekseen verrattuna. Etteplan teki toisella neljänneksellä merkittäviä yritysostoja ja uusia ulkoistussopimuksia vahvistaen markkina-asemaansa. Liikevaihdon kasvu 46,6 (4-6/2016) prosenttia oli yhtiön uusi ennätys. Orgaanisen kasvun osuus kasvusta oli 10,1 prosentin hyvällä tasolla. Liikevaihdon kasvu tammi-kesäkuussa oli 28,9 prosenttia.

Avainasiakkuudet kasvoivat tammi-kesäkuussa 12,7 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Huhti-kesäkuussa avainasiakkuudet kasvoivat 21,9 prosenttia.

Yhtiön palveluntarjonta vahvistui katsauskaudella merkittävästi sulautetuissa järjestelmissä ja digitalisaatiossa toteutetuilla yritysostoilla. Etteplan osti Espotelin ja Soikea Solutionsin 4.4.2016, minkä myötä se laajensi liiketoimintaansa sulautetuissa järjestelmissä ja esineiden internetiin (Internet of Things, IoT). Sulautetut järjestelmät ja IoT on Etteplanin kolmas palvelualue Suunnittelun ja Teknisen dokumentoinnin palvelualueiden lisäksi. Etteplanin liikevaihto sulautetuissa järjestelmissä oli noin 11 miljoonaa euroa vuonna 2015 ja se raportoitiin Suunnittelupalvelut-palvelualueen liikevaihdossa ennen kolmannen palvelualueen perustamista.

Ostetut yritykset ovat mukana raportoinnissa 1.4.2016 alkaen ja kolmannen palvelualueen raportointi aloitetaan tässä osavuosikatsauksessa.

Yhtiön tavoitteena on ollut saavuttaa 50 prosentin osuus korkean lisäarvon palveluissa vuoden 2016 loppuun mennessä. Tämä tavoite saavutettiin ja korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta oli tammi-kesäkuun aikana 50 (1-6/2015: 45) prosenttia. Huhti-kesäkuussa korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta oli 51 (4-6/2015: 44) prosenttia.

Suomessa Etteplan teki tammi-kesäkuussa useita uusia ulkoistussopimuksia. Lomautettujen määrä kasvoi alkuvuoden aikana markkinatilanteen vuoksi noin 70 työntekijään. Ruotsissa liiketoimintaan vai-

kutti suotuisasti hyvä markkinatilanne. Ruotsissa henkilöstön vaihtuvuus ja kilpailu asiantuntijoista rasitti liiketoimintaa. Alankomaissa liiketoiminta jatkui vakaana. Etteplanin Saksan liiketoimintaa rasitti asiakkaiden odotettua hitaampi päätöksenteko. Puolassa kysyntätilanne oli hyvä ja liiketoiminta kehittyi positiivisesti.

Kiinan markkinoille myytyjen tuntien määrä kääntyi uudelleen kasvuun toisella vuosineljänneksellä 2016 ja kasvoi huhti-kesäkuussa 29,4 prosenttia ja tammi-kesäkuussa 11,1 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Etteplanin palveluratkaisujen osana offshoring Kiinasta oli hyvällä tasolla tammi-kesäkuussa.

Suunnittelupalvelut

Suunnittelupalveluilla tarkoitetaan asiakkaan koneen tai laitteen teknisten ominaisuuksien innovointia, suunnittelua ja laskentaa tuotekehitystarpeisiin sekä tuotteen valmistusta varten. Toimeksiannot ovat tyypillisesti uuden tuotteen tuotekehitystä tai toimitussuunnittelua, jossa tuote räätälöidään loppuasiakkaan vaatimusten ja markkina-alueen lainsäädännön mukaiseksi.

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015*	Muutos ed. vuodesta	1-6/2016	1-6/2015*	Muutos ed. vuodesta	1-12/2015*
Liikevaihto	29 687	27 124	9,4 %	59 658	54 774	8,9 %	112 341
Operatiivinen liikevoitto	1 910	1 767	8,1 %	3 294	3 320	-0,8 %	6 805
Operatiivinen liikevoitto, %	6,4	6,5		5,5	6,1		6,1
Managed Service -palveluiden osuus liikevaihdosta	49	43		49	42		44

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin vuonna 2015 sekä Q1 2016.

Suunnittelupalveluiden osuus Etteplanin liikevaihdosta tammi-kesäkuussa oli 67,2 (1-6/2015: 79,5) prosenttia. Palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa 8,9 prosenttia ollen 59,7 (1-6/2015: 54,8) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 9,4 prosenttia viime vuoteen verrattuna ollen 29,7 (4-6/2015: 27,1) miljoonaa euroa. Yritysosot vaikuttivat liikevaihtoon. Laitossuunnittelupalveluissa liikevaihto kasvoi vuoden 2015 molempiin tarkastelujaksoihin verrattuna. Sulautetut järjestelmät -osaamisalue siirrettiin toisella vuosineljänneksellä 2016 osaksi uutta Sulautetut järjestelmät ja IoT -palvelualueetta, mikä osaltaan laski palvelualueen liikevaihtoa.

Suomessa laitossuunnittelupalvelut kehittyivät positiivisesti investointiaktiviteetin varovaisen paranemisen myötä. Venäjän projektiliiketoiminta säilyi alhaisella tasolla.

Suunnittelupalveluiden operatiivinen liikevoitto oli tammi-kesäkuussa 3,3 (1-6/2015: 3,3) miljoonaa euroa ja 5,5 (6,1) prosenttia liikevaihdosta. Kannattavuuden laskuun vaikutti palvelualueiden välillä toteutettu muutos, jossa paremman hintatason osaamisalue siirtyi toiselle palvelualueelle. Managed Services-palveluiden osuus liikevaihdosta nousi 49 prosenttiin. Huhti-kesäkuussa operatiivinen liikevoitto oli viime vuoden tasolla ja oli 1,9 (4-6/2015: 1,8) miljoonaa euroa ja 6,4 (6,5) prosenttia liikevaihdosta. Tammi-kesäkuussa suunnittelupalveluiden kapasiteetin käyttöaste oli verrattain hyvällä tasolla.

Kiinassa saatiin katsauskaudella uusia asiakkaita, joista esimerkkinä on Comau (Shanghai) Engineering Co., Ltd.

Tekninen dokumentointi

Teknisellä dokumentoinnilla tarkoitetaan tuotteeseen liittyvää dokumentaatiota, kuten manuaaleja ja oppaita tuotteen käyttäjille sekä näiden sisällöntuotantoa ja jakelua. Teknisen dokumentoinnin palvelut sisältävät ohjelmistoliiketoiminnan SaaS-palveluineen. Tekninen dokumentointi on useimmiten teollisen asiakkaan ydinliiketoiminnan ulkopuolella oleva toiminto, jolla on keskeinen merkitys loppuasiakkaan käyttökokemukseen ja Etteplanin asiakkaan huoltoliiketoiminnan sujuvuuteen ja tehokkuuteen.

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	Muutos ed. vuodesta	1-6/2016	1-6/2015	Muutos ed. vuodesta	1-12/2015
Liikevaihto	8 867	7 169	23,7 %	17 493	14 111	24,0 %	28 837
Operatiivinen liikevoitto	550	683	-19,4 %	1 224	1 268	-3,5 %	2 714
Operatiivinen liikevoitto, %	6,2	9,5		7,0	9,0		9,4
Managed Service -palveluiden osuus liikevaihdosta	71	60		69	59		64

Teknisen dokumentoinnin osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-kesäkuussa 19,7 (1-6/2015: 20,5) prosenttia ja palvelualueen liikevaihto kasvoi tammi-kesäkuussa 24,0 prosenttia ollen 17,5 (1-6/2015: 14,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi huhti-kesäkuussa 23,7 prosenttia ja oli 8,9 (4-6/2015: 7,2) miljoonaa euroa. Teknisen dokumentoinnin liikevaihdon kasvuun vaikutti ulkoistustrendin jatkuminen, ai-
nutlaatuisten palveluvalikoiman ansiosta vahvistunut markkina-asema ja arvato AG-yrityskauppa. Uusia sopimuksia teknisen dokumentoinnin ulkoistuksista tehtiin tasaisesti tammi-kesäkuun aikana.

Teknisen dokumentoinnin operatiivinen liikevoitto laski tammi-kesäkuussa ja oli 1,2 (1-6/2015: 1,3) miljoonaa euroa eli 7,0 (9,0) prosenttia liikevaihdosta. Huhti-kesäkuussa operatiivinen liikevoitto laski ja oli 0,6 (0,7) miljoonaa euroa eli 6,2 (9,5) prosenttia liikevaihdosta. Operatiivisen liikevoiton laskuun vaikuttivat Saksan alkuvuonna hitaasti käynnistynyt liiketoiminta, alhainen ohjelmistoliiketoiminnan ja lisenssi-
kaupan määrä sekä joidenkin yksiköiden heikko kannattavuus.

Managed Services -palveluiden osuus liikevaihdosta kasvoi ja oli tammi-kesäkuussa 69 (59) prosenttia liikevaihdosta. Teknisen dokumentoinnin palveluiden kapasiteetin käyttöaste oli toisella vuosineljänneksellä 2016 vertailukautta 2015 heikommalla tasolla.

Sulautetut järjestelmät ja IoT

Sulautetut järjestelmät ja IoT tarkoittavat tuotekehityspalveluja ja teknologiaratkaisuja, jotka mahdollistavat tuotteen tai koneen ohjausjärjestelmän toteuttamisen ja digitaalisen yhdistettävyyden osaksi esineiden internetiä (IoT). Etteplanin palvelut kattavat tuote- ja ohjelmistosuunnittelun, testauspalvelut ja tuotannon testausjärjestelmät sekä laajoihinkin IoT-ratkaisuihin tarvittavat palvelut, kuten liiketoiminta-
järjestelmät, mobiiliapplikaatiot ja erilaiset integraatiot.

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015*	Muutos ed. vuodesta	1-6/2016	1-6/2015*	Muutos ed. vuodesta	1-12/2015*
Liikevaihto	11 653			11 653			
Operatiivinen liikevoitto	1 224			1 224			
Operatiivinen liikevoitto, %	10,5			10,5			
Managed Service -palveluiden osuus liikevaihdosta	49			49			

*Sulautetut järjestelmät ja IoT sisältyi suunnittelupalveluihin vuonna 2015 sekä Q1 2016.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT:n osuus Etteplanin liikevaihdosta oli tammi-kesäkuussa 13,1 prosenttia ja palvelualueen liikevaihto oli tammi-kesäkuussa 11,7 miljoonaa euroa. Palvelualue liitettiin yritysos-
tojen myötä osaksi Etteplanin raportointia 1.4.2016 alkaen. Palvelualueen kehitys vuoden 2016 toisella vuosineljänneksellä jatkui vakaana. Sekä Suomessa että Puolassa tehtiin useita uusia merkittäviä su-
lautettujen järjestelmien kauppia. Esineiden Internetin sovellusten myynti eteni odotetusti.

Sulautettujen järjestelmien ja IoT operatiivinen liikevoitto oli tammi-kesäkuussa 1,2 miljoonaa euroa eli 10,5 prosenttia liikevaihdosta. Korkean lisäarvon palveluiden osuus liikevaihdosta oli tammi-
kesäkuussa 49 prosenttia liikevaihdosta.

Uuden palvelualueen palvelutarjonta sai Etteplanin asiakkailta hyvän palautteen katsauskaudella. Etteplanin asiakkaat panostavat digitalisaation tuomiin uusiin liiketoimintamahdollisuuksiin myös vallitsevissa markkinaolosuhteissa.

Esotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n liiketoiminnan integrointi osaksi Etteplania eteni katsauskaudella suunnitellusti. Tavoitteena on saada integraatio päätökseen vuoden 2017 alkupuoliskolla.

Hallinto

Varsinainen yhtiökokous

Etteplan Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin 5.4.2016 Yhtiön toimitiloissa Vantaalla. Hallituksen jäseniksi valittiin uudelleen hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan ehdotuksen mukaisesti Robert Ingman, Patrick von Essen, Matti Huttunen, Pertti Nupponen, Teuvo Rintamäki ja Leena Saarinen.

Yhtiökokous vahvisti tilikauden 2015 tilinpäätöksen ja myönsi vastuuvapauden hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle.

Yhtiön tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Lauri Kallaskari. Toiseksi tilintarkastajaksi valittiin HTM Olli Wesamaa. Tilintarkastajien palkkiot maksetaan Yhtiön hyväksymän laskun mukaan.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään omien osakkeiden hankkimisesta yhdessä tai useammassa erässä Yhtiön vapaalla omalla pääomalla. Omia osakkeita voidaan hankkia enintään 2 000 000 kappaletta. Omien osakkeiden hankinta voi tapahtua muussa kuin osakkeenomistajien osakeomistuksen suhteessa, eli hallituksella on mahdollisuus päättää myös suunnatusta omien osakkeiden hankinnasta.

Valtuutus sisältää oikeuden päättää Yhtiön osakkeiden hankkimisesta kaikille osakkeenomistajille osoitetulla ostotarjouksella samoin ehdoin ja hallituksen päättämään hintaan tai julkisessa kaupankäynnissä osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n järjestämässä julkisessa kaupankäynnissä siten, että Yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden yhteenlaskettu määrä on enintään kymmenen (10) prosenttia Yhtiön kaikista osakkeista. Omien osakkeiden vähimmäishankintahinta on osakkeen alin julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta ja enimmäishankintahinta vastavasti osakkeen korkein julkisessa kaupankäynnissä noteerattu markkinahinta valtuutuksen voimassaoloaikana.

Mikäli osakkeita hankitaan julkisessa kaupankäynnissä, osakkeet hankitaan muussa kuin osakkeenomistajien omistusten suhteessa. Tällöin omien osakkeiden hankintaan tulee olla Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy. Osakkeita voidaan hankkia käytettäväksi vastikkeena mahdollisissa yrityskau-poissa tai käytettäväksi muissa rakennejärjestelyissä. Osakkeita voidaan käyttää myös henkilöstön kannustinohjelmien toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Osakkeiden hankinta alentaa Yhtiön vapaata omaa pääomaa.

Valtuutus on voimassa kahdeksantoista (18) kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 5.4.2016 ja päättyen 4.10.2017. Valtuutus korvaa aikaisemman vastaavan valtuutuksen.

Yhtiökokous valtuutti hallituksen päättämään enintään 6.000.000 osakkeen antamisesta osakeannilla tai antamalla optio-oikeuksia tai muita osakkeisiin oikeuttavia osakeyhtiölain 10 luvun 1 §:n tarkoittamia erityisiä oikeuksia yhdessä tai useammassa erässä. Valtuutus sisältää oikeuden päättää antaa joko uusia osakkeita tai Yhtiön hallussa olevia omia osakkeita.

Valtuutus sisältää oikeuden poiketa osakkeenomistajien osakeyhtiölain 9 luvun 3 §:n mukaisesta merkintäetuoikeudesta eli hallituksella on oikeus suunnata osakeanti tai optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antaminen. Valtuutus sisältää myös oikeuden määrätä kaikista osakeannin, optio-oikeuksien tai muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisen ehdoista. Valtuutus sisältää siten oikeuden päättää merkintöjen hinnoista, merkintään oikeutetuista ja muista merkintäehdoista. Osakkeenomistajien merkintäetuoikeudesta voidaan poiketa edellyttäen, että tähän on Yhtiön kannalta painava taloudellinen syy, kuten yrityskaupan rahoittaminen, muu Yhtiön liiketoiminnan kehittäminen tai pääomahuoltoon liittyvä järjestely taikka henkilöstön kannustaminen. Osakkeita annettaessa hallitus on oikeutettu päättämään, että osakkeita voidaan merkitä apporttiomaisuutta

vastaan tai muutoin tietyin ehdoin. Valtuutus sisältää oikeuden päättää merkintähinnan merkitsemisestä osakepääoman ja sijoitetun vapaan oman pääoman rahaston välillä.

Valtuutus on voimassa kaksi (2) vuotta yhtiökokouksen päätöksestä alkaen 5.4.2016 ja päättyen 4.4.2018.

Osinko

Varsinainen yhtiökokous 5.4.2016 päätti hallituksen ehdotuksen mukaisesti, että tilikaudelta 2015 jaetaan osinkona 0,15 euroa osakkeelta ja jäljelle jäävät voittovarot jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Yhtiökokouksen päättämä osinko maksettiin osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä on merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään Yhtiön osakasluetteloon. Osingonmaksun täsmäytyspäivä oli 7.4.2016. Osinko maksettiin 14.4.2016.

Osakkeet

Etteplanin osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä Small cap -markkina-arvoryhmässä Teollisuustuotteet ja -palvelut -toimialaryhmässä tunnuksella ETT1V.

Yhtiön osakepääoma 30.6.2016 oli 5 000 000,00 euroa ja koko osakemäärä 24 771 492 kappaletta. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kaikilla osakkeilla on samanlainen oikeus osinkoon ja Yhtiön varoihin.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti kokouksessaan 21.6.2016 käynnistää omien osakkeiden hankintaohjelman varsinaiselta yhtiökokoukselta 5.4.2016 saamansa valtuutuksen perusteella. Hankittavien osakkeiden yhteismäärä on enintään 100 000 osaketta ja näiden osakkeiden tuottamaa äänimäärää. Osakkeet hankitaan julkisella kaupankäynnillä Nasdaq Helsinki Oy:ssä vallitsevaan markkinahintaan siten kuin osakkeiden hankkimisesta julkisella kaupankäynnillä on säädetty. Hankittuja osakkeita käytetään avainhenkilöiden kannustinjärjestelmän toteuttamiseen. Hankitut osakkeet voidaan pitää Yhtiöllä, mitätöidä tai luovuttaa edelleen.

Yhtiön hallussa 30.6.2016 oli 138 192 kappaletta omia osakkeita, joka vastaa 0,56 prosenttia koko osakekannasta ja äänimäärästä (30.6.2015: 308 886). Yhtiö hankki tammi-kesäkuussa yhteensä 35 274 kappaletta omia osakkeita. Yhtiö luovutti huhtikuussa 2016 yhteensä 221 365 kpl yhtiön hallussa olevaa omaa osaketta Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n avainhenkilöomistajille osana yhtiöiden osakkeiden hankintaa.

Etteplan Oyj:n osakkeita vaihdettiin katsauskauden aikana 624 377 kappaletta yhteensä 2,8 miljoonan euron arvosta. Osakkeen alin kurssi oli 3,81 euroa, ylin kurssi 4,94 euroa, keskipurssi 4,45 euroa ja päätöskurssi 4,50 euroa. Osakekannan markkina-arvo 30.6.2016 oli 110,85 miljoonaa euroa.

Yhtiön hallituksen jäsenten ja toimitusjohtajan omistuksessa tai määräysvallassa oli 30.6.2016 osakkeita 16 554 351 (30.6.2015: 41 876) kappaletta eli 66,83 prosenttia koko osakemäärästä.

Merkintäoikeusanti

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 9.5.2016 laskea liikkeeseen 5.4.2016 pidetyn varsinaisen yhtiökokouksen antaman valtuutuksen nojalla enintään 4 105 933 uutta osaketta osakkeenomistajien merkintäetuoikeuden perustuvassa osakeannissa. Merkintäoikeusannissa merkittiin kaikki tarjotut osakkeet. Tarjottavien osakkeiden merkintähinta oli 3,50 euroa osakkeelta, ja Etteplan keräsi osakeannilla noin 14,4 miljoonan euron bruttovarat. Osakeannin seurauksena Etteplanin osakkeiden kokonaismäärä nousi 24 771 492 osakkeeseen. Uudet osakkeet merkittiin kaupparekisteriin sekä Etteplanin osakasluetteloon 9.6.2016. Merkintäoikeusannista tiedotettiin 9.5.2016, 10.5.2016, 1.6.2016 ja 8.6.2016.

Liputukset

Etteplan Oyj ei vastaanottanut tammi-kesäkuussa 2016 liputusilmoituksia.

Osakepohjaiset kannustinjärjestelmät

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 12.2.2014 uudesta Yhtiön toimitusjohtajan osakepohjaisesta kannustinjärjestelmästä. Uudessa sitouttavassa osakepalkkiojärjestelmässä on yksi kolmen vuoden sitouttamisjakso. Järjestelmässä mahdollinen palkkio on sidottu toimitusjohtajan toimitus-suhteen voimassaoloon. Sitouttamisjakson palkkio maksetaan helmikuussa 2017 osittain Yhtiön osakkeina ja osittain rahana. Sitouttavan osakepalkkiojärjestelmän 2014 perusteella maksettava palkkio on yhteensä enintään 25 000 Etteplan Oyj:n osaketta. Lisäksi Yhtiö maksaa palkkiosta toimitusjohtajalle aiheutuvat verot ja veronluonteiset maksut.

Etteplan Oyj:n hallitus päätti 3.6.2014 uuden osakepohjaisen kannustinjärjestelmän perustamisesta konsernin avainhenkilöille. Järjestelmässä on yksi ansaintajakso, joka sisältää kalenterivuodet 2014-2016. Järjestelmän ansaintakriteerit ovat Etteplan-konsernin liikevaihdon kasvu ja omistaja-arvon kehittyminen (Total Shareholder Return, TSR). Järjestelmän kohderyhmään kuuluu noin 15 henkilöä. Järjestelmästä maksettavat palkkiot vastaavat yhteensä enintään noin 450 000 Etteplan Oyj:n osakkeen arvoa (sisältäen myös rahana maksettavan osuuden).

Etteplanin hallituksen nimitys- ja palkitsemisvaliokunta päätti 20.4.2016, että Osakeannin toteutuessa toimitusjohtajalle ja Etteplanin avainhenkilöille suunnattuja osakepohjaisia kannustinjärjestelmiä muutetaan. Järjestelmistä maksettavien osakkeiden määrää korotetaan kertoimella 1,05, joka vastaa 6.4.-6.5.2016 Etteplanin osakkeen päätöskurssien kaupankäynnillä painotettua keskiarvoa jaettuna TERP-alennuksen (Theoretical Ex-Rights Price) sisältävällä osakekurssilla.

Palkkioina mahdollisesti luovutettavat osakkeet jaetaan Yhtiön omistamista osakkeista tai markkinoilta hankittavista Yhtiön osakkeista.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille.

Etteplanin riskienhallintakatsaus on julkaistu vuoden 2015 vuosikertomuksessa.

Liiketoiminnan riskit ja epävarmuustekijät katsauskaudella

Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus jatkui tammi-kesäkuussa. Suunnittelupalveluiden kysynnässä oli selkeitä maakohtaisia eroja.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Tammi-kesäkuussa ammattitaitoisen henkilöstön vaikeutunut saatavuus Ruotsissa oli edelleen liiketoimintariski.

Arvio lähiajan toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Yleisen taloudellisen kehityksen aiheuttama epävarmuus on edelleen Etteplanin liiketoiminnan riski. Globaalin talouden epävarmuus aiheuttaa riskin Etteplanin liiketoiminnalle. Asiakkaiden liiketoiminnan mahdolliset muutokset ovat merkittävä riski Etteplanin liiketoiminnalle.

Yhtiön liiketoiminta perustuu ammattitaitoiseen henkilöstöön. Osaavien ammattilaisten saatavuus on tärkeä tekijä kannattavan kasvun ja liiketoiminnan turvaamiseksi. Henkilöstön saatavuus Ruotsissa on edelleen liiketoimintariski.

Liiketoiminnalliset riskit ovat edelleen merkittävällä tasolla, mutta niiden ei arvioida kasvavan.

Markkinanäkymät

Etteplanin liiketoiminnan kehittymiseen vaikuttaa keskeisimmin globaali kone- ja metallituoteteollisuuden kehitys. Euroopan verrattain hyvät kasvuodotukset vuodelle 2016 heikkenivät Iso-Britannian Brexit-äänestystuloksen myötä. Suomen markkinoilla markkinatilanteen odotetaan jatkuvan edelleen muuta Eurooppaa heikompana. Aasian palvelumarkkinoiden avautumisen arvioidaan jatkuvan. Ennakoimme Pohjois-Amerikan hyvän markkinatilanteen jatkuvan.

Taloudellinen ohjeistus 15.3.2016

Odotamme koko vuoden 2016 liikevaihdon ja liikevoiton kasvavan merkittävästi vuoteen 2015 verrattuna.

Taloustiedottaminen vuonna 2016

Etteplan Oyj:n kolmannen neljänneksen osavuositarkastus julkaistaan torstaina 27.10.2016.

Vantaalla 10. elokuuta 2016

Etteplan Oyj

Hallitus

Lisätietoja:

Juha Näkki, toimitusjohtaja, puh. 0400 606 372

LIITE:

Tilinpäätöslyhennelmä ja liitetiedot

Konsernin laaja tuloslaskelma

Konsernitase

Konsernin rahavirtalaskelma

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Tilinpäätöslyhennelmän liitetiedot

Osavuositarkastus on tilintarkastamaton.

Tiedotteet ja muu yritysinformaatio löytyvät Etteplanin internetsivuilta osoitteesta www.etteplan.com.

KONSERNIN LAAJA TULOSLASKELMA

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liikevaihto	50 211	34 240	88 814	68 890	141 143
Liiketoiminnan muut tuotot	47	156	302	172	309
Materiaalit ja palvelut	-3 410	-2 095	-5 291	-4 092	-7 918
Henkilöstökulut	-35 718	-24 475	-64 590	-49 649	-101 452
Liiketoiminnan muut kulut	-7 434	-4 780	-12 727	-9 541	-20 384
Poistot	-1 343	-741	-2 260	-1 424	-3 104
Liikevoitto (EBIT)	2 352	2 305	4 248	4 356	8 594
Rahoitustuotot	185	130	430	145	589
Rahoituskulut	-483	-271	-801	-514	-1 251
Voitto ennen veroja	2 055	2 164	3 877	3 986	7 933
Tuloverot	-304	-491	-642	-903	-1 744
Tilikauden voitto	1 750	1 673	3 235	3 083	6 189

Muut laajan tuloksen erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi

Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	33	-67	42	-42	-41
Muuntoerot	-653	250	-782	576	650
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat sijoitukset	-5	13	-7	27	43
Verot eristä, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi	-6	11	-7	3	0
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-630	207	-754	564	652
Tilikauden laaja tulos yhteensä	1 120	1 879	2 480	3 648	6 841

Tilikauden tuloksen jakautuminen

Emoyhtiön omistajille	1 696	1 691	3 167	3 116	6 122
Määräysvallattomille omistajille	54	-19	68	-33	67
	1 750	1 673	3 235	3 083	6 189

Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen

Emoyhtiön omistajille	1 067	1 895	2 413	3 686	6 779
Määräysvallattomille omistajille	53	-15	67	-39	62
	1 120	1 879	2 480	3 648	6 841

Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden tuloksesta laskettu osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,08	0,08 *	0,15	0,14 *	0,28
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,08	0,08 *	0,15	0,14 *	0,28

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

KONSERNITASE

(1 000 EUR)	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
VARAT			
Pitkäaikaiset varat			
Aineelliset hyödykkeet	2 671	2 137	2 179
Liikearvo	57 854	39 256	42 734
Muut aineettomat hyödykkeet	19 537	5 907	9 418
Myytavissä olevat sijoitukset	680	668	687
Muut pitkäaikaiset saamiset	71	0	54
Laskennalliset verosaamiset	260	148	161
Pitkäaikaiset varat yhteensä	81 073	48 117	55 232
Lyhytaikaiset varat			
Vaihto-omaisuus	394	0	0
Myyntisaamiset ja muut saamiset	42 339	28 110	28 296
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset	182	0	177
Rahavarat	5 948	3 663	8 807
Lyhytaikaiset varat yhteensä	48 863	31 773	37 281
VARAT YHTEENSÄ	129 937	79 890	92 513

OMA PÄÄOMA JA VELAT

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma

Osakepääoma	5 000	5 000	5 000
Ylikurssirahasto	6 701	6 701	6 701
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	18 541	2 364	4 406
Omat osakkeet	35	-871	-949
Muuntoerot	-1 640	-937	-863
Muut rahastot	219	212	225
Kertyneet voittovarot	17 085	13 980	13 980
Tilikauden voitto	3 167	3 116	6 122
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	49 107	29 566	34 621
Määräysvallattomat omistajat	64	-104	-3
Oma pääoma yhteensä	49 171	29 462	34 618

Pitkäaikaiset velat

Laskennalliset verovelat	3 443	999	1 754
Rahoitusvelat	26 359	9 059	8 296
Muut pitkäaikaiset velat	1 641	62	92
Pitkäaikaiset velat yhteensä	31 442	10 121	10 142

Lyhytaikaiset velat

Rahoitusvelat	12 275	12 359	14 925
Ostovelat ja muut velat	36 184	27 419	31 901
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verovelat	864	529	927
Lyhytaikaiset velat yhteensä	49 323	40 307	47 753
Velat yhteensä	80 765	50 428	57 895

OMA PÄÄOMA JA VELAT YHTEENSÄ	129 937	79 890	92 513
-------------------------------------	----------------	---------------	---------------

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liiketoiminnan rahavirta					
Asiakkailta saadut maksut	47 885	34 935	85 330	67 965	138 557
Maksut liiketoiminnan kuluista	-45 469	-31 089	-84 032	-63 552	-126 897
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	2 417	3 846	1 298	4 413	11 659
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-373	-127	-482	-326	-636
Saadut korot liiketoiminnasta	-2	21	12	24	40
Maksetut välittömät verot	-893	-45	-1 362	-279	-1 131
Liiketoiminnan rahavirta (A)	1 148	3 695	-533	3 832	9 932
Investointien rahavirta					
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-808	-773	-896	-881	-1 621
Tytäryhtiöhankinnat	-20 843	0	-21 262	-440	-1 907
Tulot ehdollisesta saamisesta	0	0	215	0	0
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	12	0	18	0	1
Luovutustulot muista sijoituksista	0	1	0	1	1
Lainasaamisten vähennys	5	0	5	0	1
Investointien rahavirta (B)	-21 633	-773	-21 920	-1 320	-3 526
Rahavirta investointien jälkeen (A+B)	-20 485	2 922	-22 453	2 512	6 406
Rahoituksen rahavirta					
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	13 954	0	13 954	0	0
Omien osakkeiden hankinta	-16	0	-163	0	-75
Lyhytaikaisten lainojen nostot	10 185	-2 220	10 520	3 679	2 567
Lyhytaikaisten lainojen takaisinmaksut	-13 259	-626	-17 137	-6 671	-8 687
Pitkäaikaisten lainojen nostot	19 991	5 007	20 601	5 007	10 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	-4 549	0	-4 549	0	0
Rahoitusleasing-velkojen takaisinmaksut	-295	-243	-584	-463	-985
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-3 046	-2 981	-3 046	-2 981	-2 981
Rahoituksen rahavirta (C)	22 966	-1 063	19 595	-1 428	-160
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys (+) / vähennys (-)	2 481	1 859	-2 858	1 084	6 246
Rahavarat kauden alussa	3 412	1 815	8 807	2 575	2 575
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	56	-11	-1	5	-14
Rahavarat kauden lopussa	5 948	3 663	5 948	3 663	8 807

LASKELMA KONSERNIN OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA

Taulukon sarakkeiden selitteet:

- A) Osakepääoma
- B) Ylikurssirahasto
- C) Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto
- D) Muut rahastot
- E) Omat osakkeet
- F) Muuntoerot
- G) Kertyneet voittovarot
- H) Yhteensä
- I) Määräysvallattomat omistajat
- J) Oma pääoma yhteensä

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2015	5 000	6 701	2 364	177	-912	-1 472	16 960	28 818	-65	28 753
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	6 122	6 122	67	6 189
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	35	0	0	0	35	0	35
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	0	0	0	0	-33	0	-33	0	-33
Muuntoerot	0	0	0	0	0	655	0	655	-5	650
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	35	0	622	6 122	6 779	62	6 841
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-2 981	-2 981	0	-2 981
Suunnattu osakeanti	0	0	2 042	0	0	0	0	2 042	0	2 042
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-75	0	0	-75	0	-75
Siirrot erien välillä	0	0	0	14	0	-14	0	0	0	0
Osakepalkkiot	0	0	0	0	38	0	0	38	0	38
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	2 042	14	-37	-14	-2 981	-976	0	-976
Oma pääoma 31.12.2015	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2016	5 000	6 701	4 406	225	-949	-863	20 101	34 621	-3	34 618
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	3 167	3 167	68	3 234
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	-6	0	0	0	-6	0	-6
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	0	0	0	0	34	0	34	0	34
Muuntoerot	0	0	0	0	0	-810	30	-781	-1	-782
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	-6	0	-777	3 196	2 413	67	2 480
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-3 046	-3 046	0	-3 046
Osakeannista saadut maksut transaktiomenoilla vähennettynä	0	0	13 954	0	0	0	0	13 954	0	13 954
Suunnattu osakeanti	0	0	181	0	928	0	0	1 109	0	1 109
Omien osakkeiden hankinta	0	0	0	0	-163	0	0	-163	0	-163
Osakepalkkiot	0	0	0	0	219	0	0	219	0	219
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	14 135	0	984	0	-3 046	12 073	0	12 073
Oma pääoma 30.6.2016	5 000	6 701	18 541	220	35	-1 640	20 251	49 107	64	49 171

(1 000 EUR)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Oma pääoma 1.1.2015	5 000	6 701	2 364	177	-912	-1 472	16 960	28 818	-65	28 753
Laaja tulos										
Tilikauden tulos	0	0	0	0	0	0	3 116	3 116	-33	3 083
Käyvän arvon muutos myytävissä olevat rahoitusvarat	0	0	0	22	0	0	0	22	0	22
Ulkomaisen tytäryhtiön nettosijoituksen suojaus	0	0	0	0	0	-33	0	-33	0	-33
Muuntoerot	0	0	0	0	0	582	0	582	-6	576
Tilikauden laaja tulos yhteensä	0	0	0	22	0	548	3 116	3 686	-39	3 648
Liiketoimet omistajien kanssa										
Osingonjako	0	0	0	0	0	0	-2 981	-2 981	0	-2 981
Siirrot erien välillä	0	0	0	14	0	-14	0	0	0	0
Osakepalkkiot	0	0	0	0	42	0	0	42	0	42
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä	0	0	0	14	42	-14	-2 981	-2 939	0	-2 939
Oma pääoma 30.6.2015	5 000	6 701	2 364	212	-871	-937	17 096	29 566	-104	29 462

TILINPÄÄTÖSLYHENNELMÄN LIITETIEDOT

Yleistä

Etteplan-konsernin emoyhtiö on Etteplan Oyj. Etteplan Oyj (Yhtiö) on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö. Yhtiön kotipaikka on Vantaa.

Etteplanin palvelut kattavat suunnittelun, teknisen dokumentoinnin, sulautettujen järjestelmien sekä IoT:n (esineiden internet) ratkaisut. Asiakkaitamme ovat maailman johtavat valmistavan teollisuuden yritykset. Palvelumme parantavat asiakkaittemme tuotteiden ja suunnitteluprosessien kilpailukykyä tuotteen koko elinkaaren ajan. Etteplanin innovatiivisen suunnittelukyvyyn tuloksia on nähtävissä lukuisissa teollisuuden ratkaisuissa ja arjen tuotteissa.

Vuonna 2015 Etteplanin liikevaihto oli 141,1 miljoonaa euroa. Yhtiön palveluksessa on noin 2 500 asiantuntijaa Suomessa, Ruotsissa, Alankomaissa, Saksassa, Puolassa ja Kiinassa. Etteplan on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä tunnuksella ETT1V.

Etteplan Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 10.8.2016 tämän osavuositiedon julkistettavaksi.

Laatimisperiaatteet

Osavuositiedon laatiminen on laadittu IAS 34 Osavuositiedot -standardin mukaan. Osavuositiedon laadinnassa on noudatettu samoja laskentaperiaatteita kuin vuoden 2015 tilinpäätöksessä lukuun ottamatta vuonna 2016 voimaan tulleita, konsernia koskevia standardimuutoksia ja tulkintoja. Näillä muutoksilla ei ollut olennaista vaikutusta osavuositiedon laadintaan.

Vuoden 2015 tilinpäätös löytyy osoitteesta <http://www.etteplan.com/investors/annual-and-interim-reports/2016.aspx> ja laskentaperiaatteet sen sivuilta 58–66. Tunnuslukujen laskentakaavat löytyvät tämän osavuositiedon lopusta.

Osavuositiedon luvut esitetään tuhansina euroina. Kaikki taulukoiden luvut ovat pyöristettyjä, jonka vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluovasta.

Arvioiden käyttö

Tämä osavuositiedon sisältää tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulos voi poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen osavuositiedon laadintilanteella.

Tuloverot

Konsernin tuloslaskelmassa olevat tuloverot on laskettu käyttäen verokantaa, jota sovellettaisiin vuoden odotettuun kokonaistulokseen. Vuoden arvioitu keskimääräinen efektiivinen tuloverokanta on määritetty kunkin maan osalta erikseen. Tuloslaskelman verot olivat 16,6 (1-6/2015: 22,7) prosenttia laskettuna tuloksesta ennen veroja.

Riskit

Etteplanin taloudellinen tulos on alttiina useille strategisille, toiminnallisille ja taloudellisille riskeille. Kuvaus riskeistä löytyy Etteplanin vuoden 2015 vuosikertomuksesta sivuilta 20–24. Yksityiskohtainen analyysi rahoitusriskeistä on Etteplanin vuoden 2015 vuosikertomuksessa sivuilla 66–70.

TUNNUSLUVUT

(1 000 EUR)	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015	Muutos ed. vuodesta
Liikevaihto	88 814	68 890	141 143	28,9 %
Operatiivinen liikevoitto	5 090	4 763	9 540	6,9 %
Operatiivinen liikevoitto, %	5,7	6,9	6,8	
Liikevoitto (EBIT)	4 248	4 356	8 594	-2,5 %
EBIT, %	4,8	6,3	6,1	
Voitto ennen veroja	3 877	3 986	7 933	-2,7 %
Voitto ennen veroja, %	4,4	5,8	5,6	
Oman pääoman tuotto, %	15,4	21,2	19,5	
ROCE, %	12,8	18,3	17,4	
Omavaraisuusaste, %	38,1	38,4	37,8	
Korolliset bruttovelat	38 634	21 418	23 222	80,4 %
Nettovelkaantumisaste, %	66,5	60,3	41,6	
Taseen loppusumma	129 937	79 890	92 513	62,6 %
Bruttoinvestoinnit	27 979	1 673	9 867	1572,4 %
Liiketoiminnan rahavirta	-533	3 832	9 932	-113,9 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, EUR	0,15	0,14 *	0,28 *	7,2 %
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, EUR	0,15	0,14 *	0,28 *	7,2 %
Osakekohtainen oma pääoma, EUR	1,99	1,49	1,73	33,8 %
Henkilöstö keskimäärin	2 295	1 876	1 948	22,3 %
Henkilöstö kauden lopussa	2 487	1 900	2 074	30,9 %

*Vertailukausien osakekohtaiset tulokset ovat osakeantioikaistuja. Osakeantikerroin oli 1,050.

LIKEVAIHTO JA LIIKEVOITTO (EBIT) NELJÄNNEKSITTÄIN

(1 000 EUR)	1-3/2016	1-3/2015	4-6/2016	4-6/2015
Liikevaihto	38 603	34 650	50 211	34 240
Liikevoitto (EBIT)	1 896	2 051	2 352	2 305
EBIT, %	4,9	5,9	4,7	6,7

POIKKEUKSELLISET ERÄT

Erien, jotka ovat joko kokonsa tai luonteensa puolesta olennaisia tai jotka eivät ole toistuvia, katsotaan olevan poikkeuksellisia. Ne esitetään konsernin tuloslaskelmassa asianmukaisissa erissä. Alla olevassa taulukossa on esitetty tuloslaskelman erät, joihin poikkeukselliset erät sisältyvät:

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liiketoiminnan muut tuotot	0	0	215	0	0
Henkilöstökulut ja liiketoiminnan muut kulut	-997	-195	-1 388	-294	-1 007
Liikevoitto (EBIT)	-997	-195	-1 173	-294	-1 007
Rahoituskulut	0	0	0	-6	-6
Tilikauden voitto	-997	-195	-1 173	-300	-1 014

OPERATIIVISEN LIIKEVOITON TÄSMÄYTYS

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015	1-12/2015
Liikevoitto (EBIT)	2 352	2 305	4 248	4 356	8 594
Yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot	559	204	842	407	946
Lisäkauppahintojen uudelleenarvostuserät	0	0	0	0	0
Operatiivinen liikevoitto	2 911	2 509	5 090	4 763	9 540

LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Konsernin lähipiiriin luetaan konsernin osakkuusyritysten lisäksi henkilöt, joilla on konsernissa määräysvalta, yhteinen määräysvalta tai huomattava vaikutusvalta sekä konsernin johtoon kuuluvat avainhenkilöt, joita ovat hallituksen ja johtoryhmän jäsenet mukaan lukien toimitusjohtaja. Muina lähipiiriin kuuluvina yhtiöinä pidetään yhtiöitä, jotka ovat edellä mainittujen henkilöiden määräysvallassa tai yhteisessä määräysvallassa. Yhtiön lähipiiriin kuuluu lisäksi lopullista määräysvaltaa käyttävä Ingman Group Oy Ab ja sen konserniyritykset.

lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

(1 000 EUR)	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Palveluiden myynnit ja ostot sekä niistä johtuvat saamiset ja velat			
Palveluiden myynnit muille lähipiiriin kuuluville yhtiöille	0	0	36
Palveluiden ostot muilta lähipiiriin kuuluvilta yhtiöiltä	18	0	36

(1 000 EUR)	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Lähipiiriin kuuluvilta osapuolilta saadut lainat			
Kauden alussa	0	0	0
Tilikaudella nostetut lainat	10 000	0	0
Korot	28	0	0
Muunto osakkeiksi	-9 807	0	0
Takaisinmaksut	-221	0	0
Kauden lopussa	0	0	0

YRITYSJÄRJESTELYT

Espotel Oy ja Soikea Solutions Oy

Etteplan osti Espotel Oy:n ja Soikea Solutions Oy:n osakekannat kokonaisuudessaan näiden avainhenkilöltä ja pääomasijoittajilta 4.4.2016. Espotel on yksi Pohjoismaiden johtavista sulautettujen järjestelmien, tuotannon testausratkaisujen ja teollisuuden tarvitsemien teollisten internetin ratkaisujen suunnittelutaloista. Soikea on digitaalisen tiedonsiirron ja -käsittelyn asiantuntija, jonka monikanavaratkaisut tuottavat oikean tiedon oikeaan paikkaan oikealla hetkellä. Espotelin ja Soikean tuote- ja palvelukokonaisuus vastaa hyvin teollisuuden digitalisoitumisen vaatimukseen. Yhtiöiden ammattilaisilla on laaja kokemus prosessoripohjaisten laitteiden suunnittelusta aina digitaalisiin järjestelmäratkaisuihin saakka. Yhtiöiden palveluksessa on yhteensä noin 330 työntekijää, jotka jatkavat Etteplan-konsernin palveluksessa. Espotelilla ja Soikealla on toimintaa Suomessa, Ruotsissa ja Puolassa.

Kauppahintavastike hankittujen yhtiöiden osakekannasta ja vaihtovelkakirjalainasta on yhteensä 25 732 tuhatta euroa koostuen käteisvaroina maksettavasta osuudesta, Etteplan Oyj:n omina osakkeina maksettavasta osuudesta sekä ehdollisesta vastikkeesta. Käteisvaroina maksettava vastike on yhteensä 23 873 tuhatta euroa sisältäen myyjän kanssa sovitun oikaisun ja Etteplan Oyj:n omina osakkeina maksettu osuus 1 109 tuhatta euroa. Käteisvastikkeen lisäksi on sovittu 0-1 500 tuhannen euron (diskonttaamaton määrä) ehdollisesta vastikkeesta, joka maksetaan täysimääräisenä mikäli Soikea Solutions Oy:n tulos tilikaudella 2016 ja 2017 täyttää hankintasopimuksessa määritellyn tavoitetason. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo hankintahetkellä oli 750 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 15 159 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankittujen yhtiöiden henkilöstön tekniseen osaamiseen ja yhtiöiden toimintamalliin. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

arvato AG

Etteplan Oyj toteutti liiketoiminta- ja osakekaupan saksalaisen Bertelsmann-konserniin kuuluvan arvato AG:n kanssa 31.12.2015.

Ostettu liiketoiminta sisältää teknisen dokumentoinnin palveluita Saksassa ja Alankomaissa. Kaupan kohteena ovat arvato Technical Information B.V. ja se osa arvato services technical information GmbH:sta, joka tarjoaa teknisen dokumentoinnin palveluja teollisten koneiden ja laitteiden valmistajille sekä puolustusväline-teollisuudelle. Kaupan kohteena oleva liiketoiminta työllistää Alankomaissa ja Saksassa 35 henkilöä. Yhtiöiden liiketoiminta ja henkilöstö siirtyivät Etteplanille 1.1.2016. Osana kauppaa Etteplan ja arvato AG ovat sopineet strategisesta yhteistyöstä. Liiketoimintakaupalla Etteplan vahvistaa asemaansa teknisen dokumentoinnin palveluntarjoajana Keski-Euroopan markkinoilla ja käynnistää liiketoiminnan Saksan markkinoilla.

Kauppahintavastike on yhteensä 1 214 tuhatta euroa sisältäen käteisenä maksettavan osuuden sekä ehdollisen vastikkeen. Ehdollinen vastike, 0-500 tuhatta euroa (diskonttaamaton määrä), maksetaan täysimääräisenä mikäli hankitun liiketoiminnan tuottama liikevaihto vuonna 2016 saavuttaa kauppasopimuksessa määritellyn tason. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo määritetään tuottolähtöistä menetelmää käyttäen. Ehdollisen vastikkeen käypä arvo hankintahetkellä oli 500 tuhatta euroa.

Hankinnasta syntyi 367 tuhannen euron liikearvo, joka perustuu hankitun yhtiön tietotaitoon sekä konsernin ja hankitun yhtiön toimintojen yhdistämisen tuottamaan synergiaetuuun. Kirjattu liikearvo ei ole miltään osin vähennyskelpoinen verotuksessa.

Suomen Unit Oy

Etteplan osti Suomen Unit Oy:n liiketoiminnan 1.4.2016. Yrityksen 16 asiantuntijaa siirtyivät Etteplanin palvelukseen. Kauppahinta oli 270 tuhatta euroa. Liiketoimintakaupalla ei ole oleellista vaikutusta konsernille.

Seuraavassa taulukossa esitetään yhteenveto hankituista yhtiöistä maksetusta vastikkeesta sekä alustavat määrät hankintahetkillä kirjatuista, hankituista varoista ja vastattavaksi otetuista veloista.

Luovutettu vastike:	(1 000 EUR)
Käteisvastike:	
Osakkeet	13 964
Vaihtovelkakirjalaina korkoineen	10 494
Myöhemmin maksettava käteisvastike	300
Myyjän kanssa sovittu hintaoikaisu	99
Omien osakkeiden luovutus	1 109
Ehdollinen vastike	1 250
Yhteensä	27 216
Varat ja velat	
Aineelliset hyödykkeet	681
Aineettomat hyödykkeet	252
Asiakassuhteet (aineettomat hyödykkeet)	10 861
Vaihto-omaisuus	233
Myynti- ja muut saamiset	8 984
Rahavarat	2 883
Varat yhteensä	23 892
Pitkäaikaiset velat	4 550
Lyhytaikaiset velat	6 046
Laskennallinen verovelka	1 877
Velat yhteensä	12 473
Nettovarallisuus	11 419
Liikearvon syntyminen hankinnassa:	
Luovutettu vastike	27 216
Hankitun kohteen yksilöitävissä oleva nettovarallisuus	-11 419
Liikearvo	15 797

Hankintoihin liittyvät kulut, 689 tuhatta euroa, sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin konsernituloslaskelmassa.

Hankittujen yhtiöiden tuottama, konsernituloslaskelmaan sisältyvä liikevaihto oli yhteensä 8 991 tuhatta euroa ja voitto 400 tuhatta euroa. Jos yhtiöt olisi yhdistelty 1.1.2016 alkaen, konsernituloslaskelman mukainen liikevaihto olisi ollut 96 347 tuhatta euroa ja voitto 6 407 tuhatta euroa.

AINEELLISET HYÖDYKKEET

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2016 1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	11 760	7 022	832	19 633
Muuntoerot	0	-100	-22	-2	-124
Tytäryritysten hankinta	0	724	0	0	724
Lisäykset	0	175	284	23	482
Siirrot erien välillä	0	1	0	0	1
Vähennykset	0	-1	-14	-12	-26
Hankintameno 30.6.	19	12 560	7 270	840	20 689
Kertyneet poistot 1.1.	0	-10 910	-5 832	-713	-17 454
Muuntoerot	0	89	16	1	106
Yritystosten kertyneet poistot	0	-38	0	0	-38
Vähennysten kertyneet poistot	0	4	14	0	18
Tilikauden poisto	0	-253	-382	-15	-650
Kertyneet poistot 30.6.	0	-11 108	-6 184	-727	-18 019
Kirjanpitoarvo 30.6.2016	19	1 452	1 086	113	2 671

AINEELLISET HYÖDYKKEET 2015 1 000 EUR	Maa- ja vesialueet	Koneet ja kalusto	Koneet ja kalusto, rahoitusleasing	Muut aineelliset hyödykkeet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	19	10 434	6 133	414	17 000
Muuntoerot	0	113	14	4	131
Lisäykset	0	178	530	12	721
Siirrot erien välillä	0	7	0	0	7
Hankintameno 30.6.	19	10 732	6 677	430	17 859
Kertyneet poistot 1.1.	0	-9 661	-5 147	-326	-15 134
Muuntoerot	0	-91	-10	-1	-102
Siirtojen kertyneet poistot	0	-7	0	0	-7
Tilikauden poisto	0	-138	-328	-13	-479
Kertyneet poistot 30.6.	0	-9 898	-5 484	-340	-15 722
Kirjanpitoarvo 30.6.2015	19	834	1 193	90	2 137

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2016 1 000 EUR	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	Ennako- maksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	11 212	1 799	9 610	2 000	106	42 734	67 461
Muuntoerot	-52	0	-43	-7	0	-676	-778
Tytäryritysten hankinta	189	175	10 861	0	0	0	11 225
Lisäykset	258	118	5	274	33	15 797	16 485
Siirrot erien välillä	-76	182	0	0	-106	0	0
Hankintameno 30.6.	11 530	2 274	20 434	2 267	33	57 854	94 393
Kertyneet poistot 1.1.	-9 485	-1 130	-3 176	-1 519	0	0	-15 311
Muuntoerot	30	0	20	6	0	0	55
Yritystosten kertyneet poistot	-114	-27	0	0	0	0	-142
Siirtojen kertyneet poistot	-1	0	0	0	0	0	-1
Tilikauden poisto	-392	-178	-841	-195	0	0	-1 605
Kertyneet poistot 30.6.	-9 961	-1 336	-3 997	-1 708	0	0	-17 003
Kirjanpitoarvo 30.6.2016	1 569	938	16 437	559	33	57 854	77 391

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET 2015 1 000 EUR	Aineettomat oikeudet	Sisäisesti kehitetyt aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet	Muut aineettomat hyödykkeet, rahoitusleasing	Ennako- maksut	Liikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	8 729	1 588	5 696	1 573	0	38 642	56 228
Muuntoerot	52	0	47	5	0	614	718
Lisäykset	704	3	0	245	0	0	952
Vähennykset	0	0	0	-9	0	0	-9
Hankintameno 30.6.	9 485	1 591	5 743	1 813	0	39 256	57 889
Kertyneet poistot 1.1.	-7 448	-837	-2 208	-1 216	0	0	-11 710
Muuntoerot	-39	0	-25	-4	0	0	-68
Tilikauden poisto	-241	-158	-408	-141	0	0	-949
Kertyneet poistot 30.6.	-7 728	-995	-2 641	-1 361	0	0	-12 726
Kirjanpitoarvo 30.6.2015	1 757	596	3 102	452	0	39 256	45 162

RAHOITUSVELAT

(1 000 EUR)	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Pitkäaikainen	26 359	9 059	8 296
Lyhytaikainen	12 275	12 359	14 925
Yhteensä	38 634	21 418	23 222

VAKUUEDET JA VASTUUSITOUMUKSET

(1 000 EUR)	30.6.2016	30.6.2015	31.12.2015
Omasta puolesta annetut vakuudet			
Yrityskiinnitykset	320	320	320
Pantatut osakkeet	120	120	120
Muut annetut vakuudet	0	104	104
Leasing-sopimuksista maksettavat määrät			
Erääntyä alle vuoden kuluessa	2 117	1 538	1 685
Erääntyä 1-5 vuoden kuluttua	1 588	1 704	1 544
Yhteensä	4 145	3 786	3 773

SEGMENTTIRAPORTOINTI

Yhtiöllä on yksi toimintasegmentti, jonka tuotot koostuvat palveluiden tuottamisesta. Yhtiö toimii pääasiallisesti neljällä maantieteellisellä alueella; Suomessa, Ruotsissa, Kiinassa ja Keski-Euroopassa. Maantieteellisten alueiden tuotot esitetään myyjän sijainnin mukaan ja niiden pitkäaikaiset varat esitetään varojen sijainnin mukaan. Etteplan Kiinan toimintojen myynti tapahtuu sekä paikallisesti että muiden konserniyhtiöiden kautta ja sisältyy siksi osittain Suomen ja Ruotsin yksiköiden tuottoihin alla olevassa taulukossa.

(1 000 EUR)	4-6/2016	4-6/2015	1-6/2016	1-6/2015
Tuotot				
Suomi	35 278	21 240	59 836	42 594
Ruotsi	11 504	10 482	22 278	21 203
Kiina	995	876	1 711	1 723
Keski-Eurooppa	2 434	1 642	4 990	3 370
Yhteensä	50 211	34 240	88 814	68 890

(1 000 EUR)	30.6.2016	30.6.2015
Pitkäaikaiset varat *		
Suomi	46 413	13 374
Ruotsi	24 214	25 037
Kiina	2 644	2 961
Keski-Eurooppa	6 791	5 928
Yhteensä	80 062	47 300

* Konsernin muut pitkäaikaiset varat kuin rahoitusinstrumentit, laskennalliset verosaamiset ja työsuhteen päättymisen jälkeisiin etuusjärjestelyihin liittyvät varat.

Osavuosikaudella 1.1.-30.6.2016 konsernin tuotot yhdeltä yksittäiseltä asiakkaalta olivat 9 307 tuhatta euroa, mikä on yli 10 prosenttia konsernin koko liikevaihdosta.

RAHOITUSINSTRUMENTTIEN KÄYVÄT ARVOT

Seuraavissa taulukoissa esitetään käypään arvoon arvostetut rahoitusinstrumentit arvostusmenetelmän mukaan jaoteltuina. Käytetyt tasot on määritelty seuraavasti:

Taso 1: Täysin samanlaisille varoille tai veloille noteeratut (oikaisemattomat) hinnat toimivilla markkinoilla.

Taso 2: Muut syöttötiedot kuin tasoon 1 sisältyvät noteeratut hinnat, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle on havainnoitavissa joko suoraan (ts. hintana) tai epäsuorasti (ts. hinnoista johdettuina).

Taso 3: Omaisuuserää tai velkaa koskevat syöttötiedot, jotka eivät perustu havainnoitavissa olevaan markkinatietoon (muut kuin havainnoitavissa olevat syöttötiedot).

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut myytävissä olevat rahoitusvarat

(1 000 EUR)	30.6.2016				30.6.2015			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Listatut osakkeet	170	0	0	170	161	0	0	161
Toimitilaosakkeet	0	480	0	480	0	480	0	480
Listamattomat osakkeet	0	0	30	30	0	0	29	29
Yhteensä	170	480	30	680	161	480	29	668

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen myytävissä olevien rahoitusvarojen täsmäytys

(1 000 EUR)	30.6.2016				30.6.2015			
	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä	Listatut osakkeet	Toimitilaosakkeet	Listamattomat osakkeet	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	177	480	30	687	134	480	29	642
Muihin laajan tuloksen eriin kirjattut tuotot/kulut	-7	0	0	-7	27	0	0	27
Kirjanpitoarvo 30.6.	170	480	29	680	161	480	29	668

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjatut rahoitusvelat

(1 000 EUR)	30.6.2016				30.6.2015			
	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä	Taso 1	Taso 2	Taso 3	Yhteensä
Tytäryhtiöiden hankintavelka	0	0	1 250	1 250	0	0	0	0
Yhteensä	0	0	1 250	1 250	0	0	0	0

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattujen rahoitusvelkojen täsmäytys

(1 000 EUR)	2016		2015	
	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä	Tytäryhtiöiden hankintavelka	Yhteensä
Alkusaldo 1.1.	0	0	434	434
Lisäykset	1 250	1 250	0	0
Tuloslaskelmaan kirjattut tuotot/kulut	0	0	5	5
Maksusuoritus	0	0	-440	-440
Kirjanpitoarvo 30.6.	1 250	1 250	0	0

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 30.6.2016

Nimi	Osakkeet, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Ingman Group Oy Ab	16 500 000	66,61
Oy Fincorp Ab	2 494 905	10,07
Varma Mutual Pension Insurance Company	985 593	3,98
VAS Invest Oy	562 573	2,27
Tuori Klaus	421 200	1,70
Sijoitusrahasto Taaleritehdas Mikro Markka	360 000	1,45
Tuori Aino Mirjami	308 275	1,24
Kempe Anna	220 000	0,89
Nordea Bank Finland Plc	147 245	0,59
Etteplan Oyj	135 892	0,55
Kempe Lasse	100 000	0,40
Kempe Pia Pauliina	97 700	0,39
Euroclear Bank Sa/Nv	68 440	0,28
Tapper Teemu Petteri	58 203	0,23
Kylänpää Osmo Olavi	53 200	0,21
Vesterinen Atso Ilmari	48 502	0,20
Kurra Jorma Juhani	43 751	0,18
Ingman Robert	40 000	0,16
Lago Kapital Oy	34 000	0,14
Burmeister Dorrit Elisabeth	32 313	0,13
Muut osakkeenomistajat	2 059 700	8,07
Yhteensä	24 771 492	99,74
Hallintarekisteröidyt osakkeet	285 586	1,53

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Orgaaninen kasvu

$$\frac{\text{(Liikevaihto tarkastelukaudella - liikevaihto vertailukaudella - hankitun yhtiön tuottama liikevaihto tarkastelukaudella)} \times 100}{\text{Liikevaihto vertailukaudella}}$$

Operatiivinen liikevoitto

Liikevoitto (EBIT) + yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot - lisäkauppahintojen uudelleenarvostuserät

Oman pääoman tuotto prosentti (ROE)

$$\frac{\text{(tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta - verot)} \times 100}{\text{(oma pääoma + määräysvallattomien omistajien osuus) keskiarvo}}$$

Sitoutuneen pääoman tuotto prosentti (ROCE), ennen veroja

$$\frac{\text{(tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta + korkokulut ja muut rahoituskulut)} \times 100}{\text{(taseen loppusumma - korottomat velat) keskiarvo}}$$

Omavaraisuusaste, %

$$\frac{\text{(oma pääoma + määräysvallattomien omistajien osuus)} \times 100}{\text{taseen loppusumma - saadut ennakot}}$$

Nettovelkaantumisaste, %

$$\frac{\text{(korollinen vieras pääoma - rahat ja pankkisaamiset ja rahoitusarvopaperit)} \times 100}{\text{oma pääoma + määräysvallattomien omistajien osuus}}$$

Osakekohtainen tulos

$$\frac{\text{(tulos ennen veroja ja määräysvallattomien omistajien osuutta - verot - määräysvallattomien omistajien osuus)}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu keskimääräinen lukumäärä tilikauden aikana}}$$

Osakekohtainen oma pääoma

$$\frac{\text{oma pääoma}}{\text{osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä tilinpäätöspäivänä}}$$